

CareCam

Centre for Care of treatment & documentation
in Complementary and Alternative Medicine.dk
<http://www.carecam.dk>

Rapport vedr. deltagelse på Zoneterapikongres i Barcelona, Spanien Juni 2007

I dagene 1. til 3. juni 2007 afholdt Global Network Reflexologia v/Lone Sørensen sin tredje spanske zoneterapikongres i Barcelona, hvor 150 zoneterapeuter fra hele verden var samlet.

Lone Sørensen er dansk zoneterapeut og har udviklet bl.a. ansigtszoneterapimetoden. Et behandlingskoncept som er sammensat af indianske, orientalske samt neurologiske principper, og som i dag er introduceret til og praktiseres i store dele af verden.

På konferenceprogrammets talerrække var bl.a. navne som Dr. Bibiana Carrasco Dominguez, ES, Peter Nykannen SE, Nico Pauly, BE, Peer Hessel, DK, John Boel, DK Dr. Maria Jesus Martinez, ES, Carmen Vidal, ES, Carmen Biora, ES, Rolf Elmstom, SV, og Lone Sørensen, DK/ES.
Således en flot sammensat palet af talere, spændende fra læger til zoneterapeuter, massører m.v.

Programmet var inspirerende og dækkede områder som behandling af autistiske børn, med udgangspunkt i kost og toksisk udrensning til nervezoneterapi, koreansk håndzoneterapi, samt behandling af rygsøjlen til mere afspændende /følelses-forløsende behandlingsmetoder som bl.a. metamorfic teknikken.

Hvorfor deltagte i kongressen

Siden starten af halvfemserne har jeg haft fornøjelsen af at arbejde med zoneterapiforskningen, nationalt såvel som internationalt. De første mange år bl.a. som forskningskoordinator for Forende Danske Zoneterapeuter FDZ, indtil FDZ for et par år siden indførte ny struktur med central styring af foreningens aktiviteter på forskningsområdet, via sekretariatet. Samtidig med denne omstrukturering blev flere og flere forskningsrelaterede opgaver initieret/finansieret eksternt, hvorved der opstod et øget behov for objektiv, tværfaglig og organisatorisk uafhængig rådgivning.

Flere forskningsinitiativer viste sig at gå fint i tråd med tilknytningen til RiEN, Reflexology in Europe Network samt Sundhedsstyrelsens Råd vedr. alternativ behandling, idet det tvær- organisatoriske samarbejde disse steder, vægtes yderst positivt og har høj prioritet.

Gennem årene, med det internationale arbejde, har det været svært at få en klar fornemmelse af hvordan det står til med zoneterapien i Spanien. Dels fordi mange spanske zoneterapeuter ikke taler engelsk, samt det faktum at de spanske zoneterapeuter ikke er organiseret på samme vis som i mange andre europæiske lande. Lone Sørensen institut, som er beliggende i Barcelona, er således gået hen og er blevet samlingspunkt for mange hånd, fod og ansigtszoneterapeuter. Det var derfor nærliggende at deltage i kongressen for at lytte samt etablere et netværk mellem bl.a. RiEN og Spanien.

CareCam

Centre for Care of treatment & documentation
in Complementary and Alternative Medicine.dk
<http://www.carecam.dk>

Behandling af børn

Udover at have arbejdet med zoneterapien gennem 20 år har jeg haft den store glæde, gennem lige så mange år, at have arbejdet indenfor sygeplejen på en velfungerende børneafdeling. Afdelingen modtog børn fra Københavns Amt (nu region) med somatiske-, kirurgiske-, medicinske- og psykosociale problemer, med speciale i Diabetes Melitus, Incest og Battered Child. De første år af min ansættelse ligeledes behandling af leukæmibørn. Sidstnævnte patientgruppe blev efter nogle år flyttet til Rigshospitalet, hvor behandling af cancerbørn gennem en lang årrække nu har været varetaget.

Behandling af børn, i såvel det konventionelle som det komplementære behandlingssystem, har således haft og har i særdeleshed min store interesse. Det er de mange børn – og de ”udfordringer” børnene har stået overfor, som har inspireret til flere af de projekter kollegaer og jeg i tidens løb har været med til at initiere, gennemføre og bidrage med sparing til.

Lone Sørensen mangeårige erfaring med behandling af hjerneskadede børn, cancer børn, og voksne i Argentina, Mexico, Danmark og Sverige er således fulgt med stor interesse, hvorfor det var berigende at modtage en mail med forespørgsel om Lone og jeg kunne mødes til en drøftelse af forskning, samt en invitation til at deltage på zoneterapikongressen i Barcelona.

Mødet var yderst givtigt og kongresprogrammet i Barcelona gik fint i tråd med tanker der længe er puslet med. Tanker opstået for mere end 10 år siden, hvor jeg behandlede en 11 årig pige, som havde fået diagnosticeret en hjernetumor. Behandlingerne fandt sted i klinikken, i hendes hjem og på Rigshospitalet. Det var specielt som behandler, at komme så tæt på en så varm og viljestærk personlighed og møde familien, der hvor de var. Med ét, var livet ikke længere en selvfølge. Ønsker som at komme en tur i rutschebanen, at se Beverly Hills, at springe ud med faldskærm – at være sammen med ens nærmeste - var ikke noget man bare en gang med tiden kunne gøre. Det var nu - eller måske aldrig!

Hverken den konventionelle behandling eller zoneterapien gjorde pigen rask. Zoneterapien gav derimod tiltrængte pusterum, hvor kroppen og sindet fik en anden oplevelse, end de mange strabadser den blev præsenteret for i form af operationer, medicindoseringer, psykiske op- og nedture etc. Zoneterapien gav ro og den gav mulighed for en snak med en person der var tæt på og alligevel en person der var ”udefra”.

Forældre til børn der får stillet en alvorlig diagnose, der ofte medfører enten kirurgiske indgreb eller/og kemiske/medicinske doseringer, efterfulgt af perioder med isolation fra det sociale liv, søger ofte vidt og bredt for at finde supplerende muligheder til de konventionelle behandlingstilbud, som kan hjælpe barnet og familien gennem den svære tid. Det kan imidlertid opleves som en sand jungle.

- *Hvordan finder man det der er bedst i den givne situation?*
- *Hvordan finder man en kompetent behandler med etik og forståelse for den situation man er i?*

Zoneterapi i cancer behandlingen

Dr. Bibiana Carrasco Dominguez er kirurg i Spanien, med 25 års erfaring. Den kvindelige læge har taget zoneterapien til sig som et kærkomment redskab til at støtte børnene i den behandling der tilbydes fra hospitalets side. Aktuelt er hun involveret i et projekt der har til formål at belyse hvilke fordele der eventuelt kan være for et barn, med en påvist kræftdiagnose, som under sit behandlingsforløb tilbydes zoneterapi, supplerende til den konventionelle behandling.

Zoneterapibehandlingerne tilbydes før eller efter en operation eller/og i et kemoterapiforløb.

Projektet har til nu løbet over tre år og forventes at vare i fem år, finansieret via en forening for cancerramte børn i Catalonien.

CareCam

Centre for Care of treatment & documentation
in Complementary and Alternative Medicine.dk
<http://www.carecam.dk>

Indtil videre har **100 børn** været igennem, og samtlige forældre der har fået tilbudet har takket ja til tilbudet, hvorefter børnene er blevet stillet overfor valgmuligheden. En valgmulighed nogle har sagt ja til, andre nej, alt afhængig af deres aktuelle situation.

Dr. Bibiana Carrasco Dominguez påpegede i sit indlæg på kongressen fire essentielle punkter, som opleves værende positive virkninger, ved tilbudet om zoneterapi i hospitalsregi.

Erfaringerne med zoneterapien er

1) at kroppen, og ikke mindst fordøjelsessystemet (som ofte påvirkes i form af kvalme, diarre eller forstoppelse), synes at blive hjulpet godt på vej til at udskille de affaldsstoffer fra kemoterapien der er medvirkende til at man bliver utilpas. I det hele taget tegnede der sig det billede, at de børn der fik zoneterapi, generelt havde færre bivirkninger af kemoterapien.

2) at de blodprøver der blev taget for at følge kroppens immunforsvar, synes hurtigere at normaliseres, når børnene fik zoneterapi, end hvis de ikke fik zoneterapi.

3) at det var berigende at opleve hvordan zoneterapien påvirker børnene emotionelt. Zoneterapien har, som lægen udtrykte det, en himmelsk virkning og er en stor støtte for børnene. En støtte der slet ikke kan beskrives. Nogle har kun fået én zoneterapibehandling, mens andre har fået flere. Alt afhængig af om børnene er indlagt eller blot kommer til ambulans behandling.

Sidst men ikke mindst, påpegede lægen med store bogstaver .....

4) at alle børn i et sådan sygeforløb burde have tilbudt zoneterapi. At børnene selv skulle kunne vælge til og fra efter behov.

Behandlingerne af cancerbørnene foregår på to hospitaler: Sct Juan de Dios, i Barcelona, og et hospital i Mataro (Spanien).

***Børnene elsker det og be`r mig om at få zoneterapi.....
– sagde Dr. Bibiana Carrasco Dominguez, flere gange i sit indlæg!***

Desværre har der ikke været muligt, grundet pladsmangel på hospitalet, at indrette specielle rum til zoneterapibehandlingerne, hvorfor der til tider har været forstyrrende elementer i form af støj og uro fra medpatienter og personale. Det ville således være unikt, hvis børnene kunne opleve zoneterapien under rolige omgivelser. Et tilbud der foreslås givet til børnene mens de er indlagt, med efterfølgende kontakt til en zoneterapeut der kan følge barnet/familien efter behov, i primærsektoren.

Erfaringen er, at jo hurtigere børnene kommer hjem i vante omgivelser desto bedre.

Tænk hvad det kunne betyde, hvis de oven i købet kunne komme hjem med udsigt til at kunne få zoneterapi!

Hvorvidt der er tale om et egentlig forskningsprojekt, eller en dataindsamling hvor journalmaterialet skal danne baggrund for evalueringen, fremgik ikke af indlægget. Ikke desto mindre er det et fantastisk spændende initiativ som gerne skulle inspirere andre til at forsøge sig med tilsvarende.

Gennem mit mangeårige internationale virke har jeg, udover oplevelserne her på kongressen i Barcelona, været i kontakt med zoneterapeuter fra forskellige verdensdele (bl.a. Australien, England, Frankrig, Irland og Italien) der arbejder med cancerpatienter, voksne som børn, i hjemmene, på hospitaler og hospice.

CareCam

Centre for Care of treatment & documentation
in Complementary and Alternative Medicine.dk
<http://www.carecam.dk>

Det har været inspirerende at møde disse personligheder som alle med stor faglig og menneskelig kompetence, har brændt for den sag de arbejdede for og med.

I dag, hvor jeg, sammen med andre alternative/komplementære behandlere, er tilknyttet Københavns Universitet (KUFAB), Syddansk Universitet (CCESCAM) såvel som Nationalt Forskningscenter indenfor Komplementær og Alternativ Medicin, Universitet i Tromsø, Norge (NAFKAM), er det blevet muligt at have en tæt kontakt til meget dygtige forskere som interesserer sig for/beskæftiger sig med cancerområdet. Forskere som finder det lige så spændende at arbejde med alternative/komplementære behandlere som behandlerne oplever det er at samarbejde med forskerne.

Via Sundhedsstyrelsens Råd vedr. alternativ behandling og en række forskningsprojekter er der ligeledes god kontakt til dygtige alternative behandlere og andre kompetencer indenfor forskellige fagområder.

Der er således i dag etableret stærke netværk. Netværk som løbende udvikles og dermed beriger mulighederne for at kvalitetsudvikle fagområderne og således frembringe bedre brugerinformation.

Ser man på de seneste befolkningsundersøgelser, hvor alternativ behandling har en stadig stigende tilgang, er det da også yderst essentielt at få etableret gode tværfaglige initiativer til frembringelse heraf.

Patienternes behov

En nylig publiceret undersøgelse, foretaget af Kræftens Bekæmpelse hvis formål var at afdække patienternes behov i de forskellige faser af behandlingsforløbet, fortæller at 6 % af de adspurgte har benyttet zoneterapi. Hyppigste begrundelser for brug af alternativ behandling var/er følgende;

- *Jeg tænkte, at det kunne styrke min modstandskraft (52 %)*
- *Jeg tænkte, at det kunne give mig mere energi (41 %)*
- *Jeg tænkte, at det kunne hjælpe på nogle af følgerne af kræftsygdommen eller behandlingen (35 %)*

Der tegner sig således et billede af at brugen af alternativ behandling, i relation til cancer, oftest betragtes som et engageret supplement til de tilbud der i forvejen modtages i det etablerede sundhedssystem.

Mål med konferencedeltagelsen

Turen til kongressen i Spanien havde 5 hovedmål:

- 1) at få en fornemmelse af hvordan zoneterapien tegner sig i Spanien
- 2) at indsamle viden/erfaring vedr. behandling af børn – specielt cancerbørn
- 3) at undersøge mulighed for kontakter mellem det etablerede og komplementære behandlingssystem
- 4) at fortælle om Det Nordiske samarbejde herunder ”Databaseprojektet”
- 5) at orienterer om et nyt spændende samarbejdsprojekt mellem RiEN (Reflexology in Europe Network) og NAFKAM (Nationalt Forskningscenter inden for Komplementær og Alternativ medicin)

Målene blev til fulde indfriet. Og mere til. På selve kongressen blev etableret en række spændende kontakter, og dagen efter konferencens afholdelse havde instituttet inviteret interesserede til at deltage i et forskningsmøde. Her blev givet lejlighed til at præsentere PowerPoints vedr. det danske nationale og det internationale samarbejdsnetværk samt drøfte muligheder for evt. fremtidige initiativer. Der var et positivt engagement, og såvel NRN (Nordic Reflexology Network), RiEN (Reflexology in Europe Network) som NAFKAM (Nationalt Forskningscenter indenfor Komplementær og Alternativ Medicin, Norge) er nu på vej til at få viden om deres initiativer, videreformidlet til lande som Mexico, Japan og Spanien m.v.

CareCam

Centre for Care of treatment & documentation
in Complementary and Alternative Medicine.dk
<http://www.carecam.dk>

Konklusion

Det var en yderst udbytterig oplevelse at deltage på kongressen. Det ér og bliver fantastisk inspirerende at være sammen med internationale kollegaer hvor faglig udveksling fører til konkret kvalitetsudvikling af området. Hvor målrettet (sam)arbejde suppleres med en god portion humor.

Jeg glæder mig nu meget til den 8. september, hvor Foreningen Cancerramte Børn, FCB, har inviteret mig til at komme til deres familiearrangement på Sankt Helene Centeret i Tisvildeleje og fortælle om zoneterapi/ alternativ-/komplementær behandling. En forening der arbejder ihærdigt på at give børnene og deres familier nogle gode oplevelser ved arrangementer i trygge omgivelser. Arrangementer hvor der til tider brydes grænser for sig selv (svæveflyvning, motorcykelrace, etc.) og hvor man for en dag kan eliminere smittefaren, fordi alle dem man oplever sammen med er bekendt med vigtigheden af at passe godt på immunforsvaret.

Med RAB-ordningen (RAB, står for Registret Alternativ Behandler, en brancheadministreret registrerings ordning under tilsyn af Sundhedsstyrelsen www.sst.dk), og de mange positive tværfaglige/-organisatoriske initiativer der aktuelt pågår, er der bedre betingelser, end nogen sinde før, for at kvalitetsudvikle det alternative/komplementære behandlingsområde til gavn for de mange der, kva livets udfordringer, har brug for professionel og menneskelig støtte til at komme videre.

Flybilletten blev sponsoreret af foreningen Cancerramte Børn. Ligeledes var turen til Barcelona økonomisk støttet af Global Network Reflexologia, samt de danske behandlerorganisationer, FDZ og RABforum.

Uden denne støtte og opbakning ville det ikke være muligt at arbejde med disse ting.

Tak fordi der blev givet mulighed for at etablere dette spændende netværk..

Ønskes yderligere information er man velkommen til at ringe på telefon (+45) 43 64 81 39.

Med venlig hilsen

Leila Eriksen
Zoneterapeut, RAB.

www.leilaeriksen.dk

Referencer

- Rapport: Zoneterapeuters klienter Danmark, Leila Eriksen og Jan Møller Jensen, FDZ 2006 www.fdz.dk
- Artikel: Zoneterapi, en terapiform i fremmarch. Leila Eriksen. Nordisk tidsskrift for palliativ medicin, Omsorg, Nr. 3/2006 www.carecam.dk
- Konferencearrangør: globalfacial.com & www.reflexologiafacial.es
- Foreningen Cancerramte børn: www.cancerbarn.dk
- Kræftens bekæmpelse. www.cancer.dk
- Forskning i Alternativ Behandling:
KUFAB, www.kufab.dk – Ccescam www.ccescam.dk – NAFKAM, www.nafkam.no
- Videns- og Forskningscenter for Alternativ Behandling, ViFAB. www.vifab.dk
- Sundhedstyrelsens Råd vedr. alternativ behandling. www.sst.dk
- Centre for Care of treatment & documentation in Complementary and Alternative Medicine, www.carecam.dk

September 2007